

Z ŻAŁOBNEJ KARTY

Teresa Iwona Nowocińska

Władysław Nowociński (1936–2024) Życie zapisane sercem. Wspomnienie życia pełnego pasji i dobra

Dr Władysław Nowociński całe swoje życie poświęcił służbie drugiemu człowiekowi. Swoją uwagę podzielił równo między dzieci pokrzywdzone społecznie – sieroty z domu dziecka oraz dzieci dotknięte chorobą i niepełnosprawnością, objęte opieką przez Leszczyńskie Stowarzyszenie „Dzieciom Niepełnosprawnym”. Był nie tylko opiekunem, ale i poszukiwaczem nowych dróg – podejmował śmiałe eksperymenty pedagogiczne w swoim warsztacie pracy, które owocowały licznymi publikacjami w prasie pedagogicznej oraz w czasopiśmie regionalnym „Nowa Elita”.

Władysław Nowociński przyszedł na świat w Montceau Les Mines we Francji 30 maja 1936 r., gdzie jego ojciec Leon wyemigrował w poszukiwaniu lepszego życia i pracy. Leon pracował jako górnik dołowy – w zawodzie ciężkim i niebezpiecznym, wymagającym hartu ducha i wytrwałości. To właśnie ojciec zaszczerpił w synu głęboki szacunek do pracy, uczył go, że uczciwy trud jest fundamentem godnego życia. Matka natomiast wniosła w jego wychowanie głęboką religijność i wiarę. To od niej nauczył się codziennej modlitwy,

Fot. Justyna Rutecka-Siadek

pokory i otwartości serca na drugiego człowieka. Na emigracji spędził szesnaście lat. Po zakończeniu wojny Leon wraz z żoną i pięciorgiem dzieci postanowił wrócić do niepodległej Polski. Rodzina osiedliła się w Lubniewicach – miejscowości, która stała się ich nowym domem po trudnych latach tułaczki. Ojciec, z zawodu leśnik, podjął pracę w pobliskich lasach, co zapewniało rodzinie utrzymanie. Chociaż Władysław rozumiał już język polski, musiał od podstaw uczyć się czytać i pisać w ojczystym języku. Był to okres intensywnej pracy i wielkiego wysiłku, a także budowania od nowa więzi z własnym narodem i jego kulturą.

Władysław zostałby marynarzem, gdyby nie życiorys. Komisja rekrutacyjna do Technikum Morskiego odrzuciła ideologicznie niepewnego kandydata, bo z metryką zza żelaznej kurtyny. Wybrał więc Liceum Pedagogiczne w Gorzowie Wielkopolskim, które ukończył w 1955 r. W roku 1964 uzyskał dyplom magistra pedagogiki w WSP w Krakowie, a w 1989 r. stopień doktora na podstawie pracy „Uwarunkowania i efektywność binarnej nauki własnej uczniów szkół specjalnych” napisanej pod kierownictwem prof. dr. hab. Władysława Puśleckiego. W 1984 r. uzyskał trzeci stopień specjalizacji zawodowej w zakresie oligofrenopedagogiki. W latach 1956–1958 odbył służbę wojskową w Lublinie i Prudniku. Ani razu nie zwątpił w to, co robi, choć temperament wręcz go rozsadzał. Występował w chórze, dorabiał na koloniach, a nade wszystko uprawiał sport: pływał, biegał, grał w drużynie waterpolo, był zawodnikiem KS Kolejacz i gorzowskiego Stilonu, wielokrotnym mistrzem województwa. Pierwsze kroki stawiał jako nauczyciel Państwowego Domu Wczasów Dziecięcych w Wiejcach. Tam zdobył doświadczenie, które później pozwoliło mu objąć odpowiedzialne stanowisko kierownicze. Następnie przeprowadził się do Wschowy, gdzie w latach 1964–1979 pełnił funkcję dyrektora Państwowego Domu Dziecka im. Tadeusza Kościuszki we Wschowie. Była to wymagająca praca na rzecz dzieci pozbawionych opieki rodzinnej, ale stała się Jego misją i pasją.

W 1967 r. Władysław Nowociński zawarł związek małżeński z Teresą Iwoną Masalską, która urodziła się na pięknej ziemi wileńskiej. Doczekali się syna Maciej i dwojga wnuków: Anny i Miłosza. W roku 1979 objął funkcję kierownika internatu Zespołu Szkół Zawodowych im. Stanisława Staszica we Wschowie, którą pełnił do roku 1980. Następnie rodzina zamieszkała w Lesznie i przez dwa lata (1980–1982) Władysław Nowociński pracował jako pedagog dyplomowany Wojewódzkiej Poradni Wychowawczo-Zawodowej w Lesznie, pomagając młodym ludziom w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych i zawodowych. W 1982 r. objął stanowisko nauczyciela doradcy-metodyka Instytutu Kształcenia Nauczycieli w Warszawie, Oddział Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu.

Swoją wiedzę i doświadczeniem wspierał nauczycieli i wychowawców aż do 1989 r. Później kontynuował swoją pracę w roli nauczyciela doradcy, nieustannie oddając się sprawom wychowania, edukacji i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Był też starszym wykładowcą Studium Nauczycielskiego w Lesznie oraz kierownikiem Studium Podyplomowego Oligofrenopedagogiki przy Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Lesznie. Był docentem tej uczelni.

Władysław Nowociński pracował także społecznie i był współzałożycielem Leszczyńskiego Stowarzyszenia „Dzieciom Niepełnosprawnym”. Od 1995 r. pełnił funkcję wiceprezesa, a od 2014 r. prezesa stowarzyszenia. W wydawnictwie LSDN „Nowa Elita” sprawował nadzór nad wydawanymi materiałami dotyczącymi problematyki opiekuńczo-wychowawczej dzieci i młodzieży oraz uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Był autorem programu „Już pływam” obejmującego pływanie korekcyjne, sportowe i rekreacyjne dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, dysfunkcyjną narządu słuchu, skrzywieniami układu kostnego, otyłością i po urazach. Organizował Międzynarodową Paraolimpiadę w Pływaniu oraz Międzynarodowy Spływ Kajakowy „Krainą Kwitnącej Konwalii”. Dzięki Jego zaangażowaniu wiele dzieci otrzymało szansę na rozwój sprawności fizycznej i poprawę jakości życia. Z wielką pasją organizował obozy sportowo-rehabilitacyjne i liczne inicjatywy edukacyjne wspierające dzieci i ich rodziny.

W wyniku zainteresowań badawczych problematyką dzieci i młodzieży opracował liczne nowatorskie rozwiązania organizacyjno-programowe, metodyczne, odczyty pedagogiczne, w ogólnopolskich czasopismach pedagogicznych opublikował ponad 100 artykułów. Na Międzynarodowym Kongresie FICE w Warszawie wygłosił referat przetłumaczony później na pięć języków. Był głównym organizatorem licznych konferencji naukowych dotyczących dzieci z niepełnosprawnościami.

Władysław Nowociński za swoją działalność otrzymał wiele odznaczeń, wyróżnień i nagród, m.in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1985), Srebrny Krzyż Zasługi (1972), Złoty Krzyż Zasługi (1977), medale: Komisji Edukacji Narodowej (1987), im. dra Henryka Jordana (1978), odznaki: Przyjaciół Dziecka (1970), „Za zasługi dla województwa leszczyńskiego” (1983), Złotą Odznakę ZNP (1989), Zasłużony Działacz Kultury (1988), Zasłużony dla Oświaty Leszczyńskiej (1977), Zasłużony dla Miasta Leszna” (2014) oraz Nagrodę MEN, Medal X-lecia PWSZ im. J.A. Komeńskiego w Lesznie, Kryształowe Serce ZSS „Sprawni Razem”. Był także Honorowym Członkiem Stowarzyszenia Wychowanków Domu Dziecka we Wschowie. Największym uznaniem dla Niego były jednak uśmiechy dzieci, którym służył całe życie.

Władysław Nowociński zmarł w Lesznie 21 marca 2024 roku. Pochowany został na miejscowym cmentarzu komunalnym przy ul. Osieckiej. Oprócz rodziny i przyjaciół żegnali go także licznie byli wychowankowie domu dziecka we Wschowie. Pozostanie w pamięci jako oddany pedagog, serdeczny opiekun i mentor nauczycieli i wychowawców.

Dziś, z wdzięcznością dziękujemy Ci, Władysławie, za Twoje życie, Twoje serce, Twój przykład. Twoja historia będzie dla nas źródłem siły, inspiracji i dumy. Twoje dzieło będzie trwać.